

Η διαδρομή ως την Αγία Παρασκευή εξελίσσεται χωρίς προβλήματα, αλλά ήδη από το ραδιομέγαρο της ΕΡΤ και μετά η κίνηση πυκνώνει. Οι δυσκολίες αρχίζουν από τη στροφή προς τα Μεσόγεια, γιατί η ζέστη επιμένει. Ο καθένας τρέχει στη θάλασσα για να ρίξει ό,τι διαθέτει: οι περισσότεροι το κορμί τους, τα παιδιά τα θαλάσσια στρώματά τους και οι μεγάλοι τα φουσκωτά τους.

Ένα περί ου ο λόγος φουσκωτό προπορεύεται κολλημένο σε μια Μπε-Εμ-Βε κάμπριο, που πηγαίνει με σαράντα την ώρα. Λέω στον Βλασόπουλο να βάλει τη σειρήνα, για να αναγκάσει τον οδηγό να κάνει στην άκρη, αλλά εκείνος παραμένει απαθής. Ο Βλασόπουλος φέρνει το περιπολικό στην ίδια ευθεία με τον ιδιοκτήτη του φουσκωτού.

«Δεν ακούς τη σειρήνα;» φωνάζει στον οδηγό.

«Γιατί, βιάζεσαι να πας για βουτιά;» είναι η θρασύτατη απάντηση.

«Να του πάρω τώρα τα στοιχεία;» με ρωτάει ο Βλασόπουλος εκτός εαυτού.

«Όχι, γιατί θα μπλέξουμε και έχουμε άλλη δουλειά».

«Μας κόβουν μισθούς, επιδόματα, μας κουρεύουν

το ασφαλιστικό, αλλά αυτοί είναι ακόμα στο “Μπε-Εμ-Βε, κάμπριο και φουσκωτό”» φιλοσοφεί ο Βλασόπουλος.

«Πιστεύουν ότι θα τη βγάλουν καθαρή, ώσπου να φύγει η τρόικα».

«Η τρόικα δεν πρόκειται να φύγει» μου απαντάει κατηγορηματικά, λες και το κουβέντιασε μαζί τους.

«Πώς είσαι τόσο σίγουρος;»

«Γιατί είναι η τρίτη και φαρμακερή, κύριε αστυνόμε».

«Δηλαδή;»

«Κοιτάξτε, πρώτα μας ήρθε ο Καποδίστριας. Είπαμε, ποιος είναι αυτός ο κόμης Φούφουτος, και τον σκοτώσαμε. Μετά ήρθαν οι Βαυαροί και η Αντιβασιλεία. Είπαμε, ποιοι είναι αυτοί οι φον Φούφουτοι και τους διώξαμε. Τώρα μας ήρθαν ο Δανός, ο Βέλγος και ο Γερμανός. Πάλι λέμε, ποιοι είναι αυτοί οι φον Φούφουτοι, μόνο που οι συγκεκριμένοι φον Φούφουτοι δεν πρόκειται να φύγουν, γιατί πέσαμε στην τρίτη και φαρμακερή. Μια του κλέφτη, δυο του κλέφτη, τρεις και την κακή του μέρα, για να το πω αλλιώς. Καταλάβετε;»

Είναι μια σκέψη. Δε σου κάνει βέβαια την καρδιά περιβόλι, αλλά ίσως γι’ αυτό να είναι σωστή, με τη λογική πως ό,τι μας έκανε ως τώρα την καρδιά περιβόλι αποδείχτηκε καταπατημένο χωράφι.

Η πρώτη στάση μας στο Κορωπί είναι το μεσιτικό γραφείο του Γιάννη Μέρτικα, που τον είχα γνωρίσει όταν έκανα την έρευνα για τη δολοφονία του Ζησιμόπουλου. Θέλω να πάρω πληροφορίες από

τον Μέρτικα για τη σημερινή κατάσταση του Στέφανου Βαρούλκου, και πόσο υψηλό ήταν το διακύβευμα στη σύγκρουσή του με την Κεντρική Τράπεζα, για να καταφύγω στην ορολογία που χρησιμοποιεί σήμερα κάθε δημοσιογράφος τρίτης διαλογής.

Η πρόσοψη του μεσιτικού είναι πάλι σιεπασμένη με αγγελίες για οικοπέδα και διαμερίσματα που πωλούνται. Ο Μέρτικας είναι μόνος στο γραφείο του και χαζεύει την οθόνη του υπολογιστή του. Η κόρη του, που αν θυμάμαι καλά τη λένε Λίτσα, λείπει.

«Καλώς τον κύριο αστυνόμο» λέει μόλις με βλέπει. «Πώς από δω;»

«Ήρθα να τα πούμε λίγο».

«Με λυπήθηκε ο Θεός. Ξέρεις τι θα πει να κάθεσαι όλη μέρα και να κοιτάς την οθόνη χωρίς να σταυρώνεις κουβέντα;»

«Η κόρη σου δεν είναι εδώ;»

«Της έδωσα άδεια αορίστου χρόνου. Καλύτερα να μένει στο σπίτι, παρά να κάθεσαι εδώ και να σκοτώνει μύγες. Της ρίχνει το ηθικό για τη δουλειά που θα κληρονομήσει».

«Τι έγινε; Οι Κορωπιώτες δεν πουλάνε πια αγροτεμάχια για να αγοράσουν το καινούργιο τζιπ τσερόκι, όπως μου έλεγες;»

«Ούτε αγροτεμάχια πουλάνε ούτε τζιπ και Μερσεντές αγοράζουν. Στέρεψε το χρήμα, κύριε αστυνόμε. Ζούμε μια χρηματική άμπωτι. Δουλειές υπήρχαν όσο κυκλοφορούσε το χρήμα. Δεν έχει σημασία αν πουλούσαν αγροτεμάχια και αγόραζαν τσερόκι. Και τα αγροτεμάχια τα αγόραζαν κάποιοι

άλλοι με τη σειρά τους. Ούτε και ενδιέφερε κανέναν, αν τα αγόραζαν με δανεικά. Το χρήμα κυκλοφορούσε, αυτό έχει σημασία. Ναι, σου λένε, αλλά το πιο πολύ χρήμα ήταν μαύρο και για να εξυγιάνουμε την οικονομία πρέπει να κυκλοφορεί το άσπρο. Το καλό ψωμί είναι το μαύρο, το καλό χρήμα είναι το άσπρο. Έτσι σου λένε. Μαζί σου. Αλλά τι κάνεις όταν δεν κυκλοφορεί καθόλου χρήμα; Ένα σου λέω: όπως στην ανάγκη χορταίνεις με άσπρο ψωμί, έστω και αν είναι ανθυγιεινό, έτσι στην ανάγκη κινείσαι με μαύρο χρήμα. Και αν θες τη γνώμη μου, το χρήμα δεν έχει χρώμα. Το χρήμα είναι σαν το αυτοκίνητο. Πρέπει να το κινείς για να παίρνει μπρος. Όταν το έχεις σκεπασμένο στην πιλοτή, αδειάζει η μπαταρία του. Εδώ φτάσαμε τώρα».

Σταματάει και επανέρχεται στο παρόν. «Εσύ όμως για άλλο ήρθες και όχι για ν' ακούσεις τον δεκάρικό μου για το χρήμα».

«Ήρθα να μου πεις τι ξέρεις για τον Στέφανο Βαρούλκο».

Με κοιτάζει ξαφνιασμένος. «Πού τον θυμήθηκες;»

«Άσ' το. Θα μας πάρει χρόνο να σου εξηγήσω».

«Τι θες να μάθεις για τον Βαρούλκο;»

«Πώς έγινε και φαλίρισε».

Εξακολουθεί να απορεί, αλλά αποφασίζει να καταπιεί την απορία του. «Ο Βαρούλκος ήταν ο μεγάλος εργολάβος του Κορωπιού. Όλα τα οικόπεδα που έχτιζε τα αγόραζε από μένα. Μια φορά πήγε να κάνει τον έξυπνο και την πάτησε».

«Πώς την πάτησε;»

«Βρήκε ένα οικόπεδο σε πολύ καλή θέση. Μεγάλο, τετραγωνισμένο. Δεν ήρθε σ' εμένα να του το ψάξω, γιατί θέλησε να γλιτώσει τα μεσιτικά. Οι ιδιοκτήτες του οικοπέδου τού έκρυψαν ότι υπήρχε κι άλλος κληρονόμος εξ αιδιαιρέτου, που ζούσε στον Καναδά. Είχε χτίσει τη μισή πολυκατοικία, όταν ένα πρωί εμφανίστηκε ο κληρονόμος από τον Καναδά. Του έκανε ασφαλιστικά μέτρα και σταμάτησε την οικοδομή. Ο Βαρούλκος παιδεύτηκε ένα χρόνο και στο τέλος αναγκάστηκε να πάρει δάνειο για να εξαγοράσει το μερίδιο του Ελληνοκαναδού. Στο μεταξύ είχε στεγνώσει και χρειάστηκε νέο δάνειο για να αποτελειώσει την οικοδομή. Έλα όμως, που δεν μπορούσε να πουλήσει τα διαμερίσματα».

«Γιατί;»

«Πρώτον, γιατί ήταν πολυτελή και ακριβά. Αλλά, πέρα απ' αυτό, όλοι ήξεραν ότι ήταν πνιγμένος στα χρέη και περίμεναν να ρίξει τις τιμές για να τα πάρουν κοψοχρονιά. Στο τέλος, δεν μπορούσε να εξυπηρετήσει τα δάνειά του και η τράπεζα του τα πήρε όλα». Κάνει μια παύση και προσθέτει. «Εκτός απ' όλα τα άλλα στραβά που έκανε, διάλεξε και λάθος τράπεζα».

«Την Κεντρική;»

«Την Κεντρική επί Ζησιμόπουλου. Τώρα δεν ξέρω πώς είναι. Είπε ότι του έκανε πολύ καλούς όρους. Έτσι ήταν ο Ζησιμόπουλος. Σου έκανε καλούς όρους, αλλά όταν έπαιρνες την κάτω βόλτα, σου έδινε μια κλοτσιά για να πέσεις στο γκρεμό».

«Πού μένει τώρα;»

«Όλη η οικογένεια είναι Κορωπιώτες γέννημα θρέμμα. Ο πατέρας του είχε περιβόλια. Στον Βαρούλκο έμεινε το αγροτόσπιτο. Εκεί μένει. Θα πάρεις τη Μωραΐτη και θα στρίψεις αριστερά στην Κοσμά Νικολού. Θα το βρεις στο τέλος του δρόμου. Είναι μόνο του και δε θα σου ξεφύγει».

Ο εύκολος τρόπος να βρεις τη Μωραΐτη είναι μέσω της Βασιλέως Κωνσταντίνου, μας εξηγεί ο Μέρτικας. Ακολουθούμε τη συμβουλή του και τη βρίσκουμε μέσω της οδού Αδριανού. Η Μωραΐτη είναι κατά κάποιον τρόπο το όριο του πυκνοκατοικημένου Κορωπιού. Από τη Μωραΐτη και πέρα οι οικισμοί αραιώνουν και όσο ανεβαίνουμε προς τη Νικολού γίνονται και πιο σποραδικοί, ώσπου, στο τέλος, το μόνο που ξεχωρίζει είναι ένα ναυπηγείο.

Όταν φτάνουμε στο τέλος της Νικολού, διακρίνουμε στο βάθος ένα αγροτόσπιτο, φυτεμένο και χαμένο στο πουθενά.

«Αυτό θα πρέπει να είναι» υποθέτει ο Βλασόπουλος. Έτσι κι αλλιώς δεν υπάρχει άλλο σπίτι στον ορίζοντα.

Κανονικά χρειάζεσαι κιάλια για να το ξεχωρίσεις, αλλά ο Βλασόπουλος έχει αετίσιο μάτι. Οι οδηγίες του Μέρτικα αποδεικνύονται μόνο εν μέρει σωστές, γιατί θα έπρεπε κανονικά να πάρουμε την Κονίτσης και να ανεβούμε την Τόχι, για να βρούμε το αγροτόσπιτο αριστερά μας. Αφήνουμε το περιπολικό στο δρόμο και συνεχίζουμε με τα πόδια.

Είναι ένα συνηθισμένο αγροτόσπιτο, από εκείνα που ακόμα συναντάει κανείς στις αγροτικές περιο-

χές της Αττικής. Το χρώμα του είναι βρόμικο άσπρο, σημάδι ότι έχουν να του περάσουν άλλο χέρι εδώ και δεκαετίες. Μπροστά έχει ένα μικρό φυτεμένο περιβολάκι, ενδεχομένως κατάλοιπο από τα περιβόλια του πατρός Βαρούλκου.

Όταν πλησιάζουμε, βλέπουμε έναν άντρα, ακαθορίστου ηλικίας, να κάθεται σε μια παλιά ψαθωτή πολυθρόνα, κάτω από μια πρόχειρη ξυλοσκεπή. Φοράει ένα ξεβαμμένο τζιν πανταλόνι, καρό πουκάμισο και τιράντες. Μας βλέπει να πλησιάζουμε, αλλά παραμένει απαθής στη θέση του.

«Είσαι ο Στέφανος Βαρούλκος;» τον ρωτάω όταν φτάνω δίπλα του.

«Και;»

«Είμαι ο αστυνόμος Χαρίτος».

«Άδικα ήρθες, δεν τον σκότωσα εγώ» μου λέει αμέσως.

«Ποιον;»

«Τον Ζησιμόπουλο. Δεν τον σκότωσα εγώ».

«Δεν είπε κανείς ότι τον σκότωσες».

«Αυτός σκότωσε εμένα». Μοιάζει να το σκέφτεται και σηκώνει τους ώμους. «Δε βαριέσαι, καλά είμαι κι έτσι. Γλίτωσα το πατρικό μου, έσωσα και ένα περιβολάκι, για να το φυτεύω και να τρώγω. Τι άλλο χρειάζομαι; Αν δεν είχε πεθάνει και η γυναίκα μου... Είναι το μόνο που με πονάει».

«Δεν έχεις παιδιά;»

«Όχι». Ξαφνικά πνίγεται σε ένα υπόκωφο γέλιο. «Όταν τα έχασα όλα, οι άλλοι εξακολουθούσαν να βγάζουν λεφτά και εγώ ήμουν ο αποτυχημένος.

Τώρα, που οι άλλοι τραβάνε τα μαλλιά τους με την κρίση, εγώ δεν έχω πια τίποτα να χάσω και το διασκεδάζω».

Δεν υπάρχει δεύτερη καρτέλα και στέκομαι όρθιος κάτω από την ξυλοσκεπή, για να μη με ψήνει ο ήλιος. «Ήρθα σ' εσένα γιατί μου είπαν ότι ήξερες καλά τον Ζησιμόπουλο».

«Εγώ ήξερα τον Ζησιμόπουλο;» Πάλι το υπόκωφο γέλιο. «Αν τον ήξερα τόσο καλά, θα ήμουν κουμπωμένος και δε θα τον άφηνα να με χρεοκοπήσει». Το γέλιο τού περνάει και συνεχίζει σε σοβαρό ύφος. «Ξέρεις ότι εγώ του έριξα τα μπετά για το σπίτι του; Έτσι γνωριστήκαμε. Ερχόταν κάπου-κάπου για να ρίξει μια ματιά στην οικοδομή και μου έλεγε “μπράβο, κάνεις καλή δουλειά”. Τότε μου έλαχε εκείνο το μεγάλο οικόπεδο και σκέφτηκα να ζητήσω δάνειο από την Κεντρική Τράπεζα, μια και είχα παρτίδες με τον διοικητή της. Δέχτηκε χωρίς δεύτερη κουβέντα. Το πώς και γιατί στράβωσε η οικοδομή θα το έχεις μάθει, μη σ' τα ξαναλέω. Του ζήτησα και δεύτερο δάνειο. Μου το 'δωσε, αλλά μου ξέκοψε ότι δε θα υπάρξει τρίτο. Το 'πε και το 'κανε. Όχι μόνο δε μου 'δωσε το τρίτο, όταν τον παρακάλεσα, αλλά μου έκλεισε τις πόρτες και στις άλλες τράπεζες. Στο τέλος μού τα πήρε όλα. Έπεσαν γνωστοί στη μέση και του είπαν να μου αφήσει το πατρικό που βλέπεις. Μου το άφησε και μετά καμάρωνε με την ελεημοσύνη του. Μέσα σε ένα χρόνο βγήκαμε και οι δυο στη σύνταξη. Εκείνος με χοντρά λεφτά και εγώ με τίποτα».

Παίρνει ανάσα και με κοιτάζει σκεφτικός. «Ο Ζησιμόπουλος ήταν καλός πελάτης. Δεν έκανε ποτέ παζάρια και δε σου καθυστερούσε ποτέ τις πληρωμές. Αλλά όταν δεν ήσουν συνεπής με τις υποχρεώσεις σου, δεν καταλάβαινε Χριστό».

Κοιτάζω τον Βαρούλκο που κάθεται απέναντί μου στην πολυθρόνα. Αποκλείεται αυτός ο άνθρωπος να σκότωσε τρεις ανθρώπους με μια σπαθιά τον καθένα. Μπορεί όμως να τύπωσε τις αφίσες και να έστειλε την αγγελία. Αν είναι έτσι, τότε έχουμε να κάνουμε τουλάχιστον με ζευγάρι. Ο ένας σκοτώνει, ο άλλος έχει αναλάβει να κάνει τη ζημιά στις τράπεζες. Αυτό είναι και το πιο πιθανό σενάριο.

«Μπορώ να ρίξω μια ματιά στο σπίτι;»

Με κοιτάζει και μου λέει ήρεμα. «Γιατί, ψάχνεις το σπαθί;»

«Αν έφαχνα το σπαθί, δε θα το έφαχνα στο σπίτι σου».

Σηκώνει τους ώμους του. «Ψάξε ελεύθερα. Δε χρειάζεται να σε συνοδεύσω. Δύο δωμάτια είναι. Θα έχεις τελειώσει σε πέντε λεπτά».

Μπαίνουμε με τον Βλασόπουλο στο αγροτόσπιτο. Είναι πράγματι ένα καθιστικό και ένα υπνοδωμάτιο. Το καθιστικό έχει ένα τραπέζι και μια φαθωτή πολυθρόνα, το ταίρι αυτής που κάθεται ο Βαρούλκος, απέναντι σε μια μαυρόασπρη τηλεόραση Grundig, που κι αυτή είναι ακουμπισμένη σε μια καρέκλα. Στο υπνοδωμάτιο βρίσκω ένα διπλό κρεβάτι και μια πλαστική ντουλάπα με φερμουάρ στη μέση. Μέσα είναι κρεμασμένα δυο πανταλόνια, που-

κάμισα και ένα μπουφάν. Τα εσώρουχα, οι κάλτσες και δυο πουλόβερ είναι τακτοποιημένα στον πάτο της ντουλάπας. Στην κουζίνα υπάρχει μια κατσαρόλα πάνω σε ένα διπλό μάτι και ένα παλιό ψυγείο, από εκείνα με το μοτέρ στη θέση που είναι στα τωρινά ο καταψύκτης. Την τηλεόραση και το ψυγείο θα πρέπει να τα έχει αγοράσει από παλιατζή.

Δε βλέπω ωστόσο πουθενά ούτε υπολογιστή ούτε εκτυπωτή. Αν είχε παιδιά, θα μπορούσα να παίξω με την πιθανότητα ότι χρησιμοποιούσε τον υπολογιστή ενός από τα παιδιά του. Δεν έχει όμως. Συνεπώς, δεν μπορεί να τύπωσε ο Βαρούλκος τις αφίσες.

Ο χρονικός υπολογισμός του βγαίνει σωστός. Σε πέντε λεπτά έχουμε τελειώσει. Βγαίνω έξω για να τον αποχαιρετήσω.

«Σ' ευχαριστώ για τις πληροφορίες» του λέω.

Αυτή τη φορά με κοιτάζει με περιέργεια. «Τι έφαχνες;» με ρωτάει. «Μπορείς να μου πεις τι έφαχνες;»

Σκέφτομαι πως δε χάνω τίποτα να του το πω. Καμιά φορά, οι ιδέες σου 'ρχονται από εκεί που δεν τις περιμένεις.

«Ψάχνω κάποιον που τύπωνε αφίσες και έλεγε στον κόσμο να μην πληρώνει τα χρέη του στις τράπεζες. Αυτός που το έκανε, χρειάζεται έναν υπολογιστή και έναν εκτυπωτή».

Ξεσπάει πάλι στο υπόκωφο γέλιο. «Σου μοιάζω για κάτοχος υπολογιστή και εκτυπωτή; Και στο κάτω-κάτω, σιγά που θα σκάσω αν θα πληρώσουν

τις οφειλές τους ή όχι. Εγώ δεν πλήρωσα, έτσι κι αλλιώς».

Σοβαρεύει απότομα και μου λέει κοφτά. «Άντε γεια, κι αφήστε με στην ησυχία μου».

«Αυτό το Βαρούλκος κάτι μου θυμίζει, αλλά δεν μπορώ να βρω τι» μου λέει ο Βλασόπουλος όταν μπαίνουμε στο αυτοκίνητο.

«Τι σου θυμίζει; Συγγενή σου; Συμμαθητή σου;»

«Όχι, κάτι άλλο, αλλά δε θυμάμαι». Το ψάχνει λίγο ακόμα στη μνήμη του και παραιτείται. «Τέλος πάντων, θα μου 'ρθει, πού θα πάει».